

Înșiră te, mărgărite

Vasile Alecsandri

Trei copile de-mpărat
Stau într-un măreț palat,
Înșirând la scumpe salbe
De mărgăritare albe.
Iar o pasăre măiastră
Vine vesel pe fereastră
Și, bătând din aripioare,
Zice, blând cuvântătoare:
"Bine, bine v-am găsit,
Dalbe flori din răsărit!"
"Bine-ai venit de la rai,
Păsărea cu dulce grai!"
"Eu sosesc cu primăvara
Ca să mă întorn cu vara;
Ș-acum vin pe-al vostru plai,
Aducând luna lui mai,
Luna cea de lăcrimioare
Și de doruri iubitoare,
Și o dalbă de poveste
Cum n-a fost și nu mai este!"
"Păsărică, spune, spune
Cea poveste de minune,
Că ți-om face noi trei salbe
De mărgăritare albe."I

"Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Ca o horă luminoasă,
Ca povestea mea duioasă:
Fost-a fost în lume-odată
Mândruliță, dulce fată,
Și la chip fermecătoare
De puteai căta la soare,
Iar la ochisorii săi
Și la fața-i nu putei!
Florile îi ziceau floare,
Stelele, stea lucitoare,
Încât vecinic flori și stele
Se certau noaptea-ntre ele!
Iată-n fapt de dimineată
Că pe câmpul de verdeață
Copilița, cu-alte două,
Se primbla, torcând prin rouă

Una zice: "Am visat
De-un fecior de împărat!
Dac-ar fi acum să vie
Să m-aleagă de soție,
I-aș aduce eu în dar
Un șoiman de armăsar
Care zboară, care sare
Peste munți și peste mare
Și înconjură pământul
Mai ușor chiar decât vântul!"
Alta zice: "Surioare!
Eu i-aș tese-n foc de soare
O cămașă-n zece ițe,
Cu descânteci prin altițe,
Ca să-i fie de noroc
Și să-1 apere de foc,
Și de patimi sufletești,
Și de boalele trupești!"
Iar frumoasa copiliță
Zice astfel din guriță:
"Eu i-aș face doi feciori,
Doi de gemeni frățiori,
Cu cosițele-aurite
Și cu fețele-nflorite,
De n-ar fi alții ca ei
Drăgălași și frumușei,
Căci ar fi strălucitori
Ca doi ochi veselitori!"
"De mi-i face-așa copii,
Tu, mireasa mea să fii!
(Zice-atunce mândrul crai
Ce vâna pe verde plai.)
Tu să fii a mea mireasă,
A mea dulce-mpărăteasă!
Tu, minune-ncântătoare
Care ești ruptă din soare!"
Copiliță-n fericire
Stă pătrunsă de uimire,
Ochii galeș i se-nchid,
Degetele-i se deschid,
Fusu-i pică, firu-și pierde,
Și ea cade-n iarba verde.
Iară craiul tinereț
O ia-n brațe ușurel,
Și cu gingașul odor
Saltă pe-al său cal ușor,
Calul falnic se-ncordează,
Sare, zboară și nechează;

El nechezul n-a sfârșit,
La palat c-a și sosit!

Șapte zile-abia trecea,
Mare nuntă se făcea,
Cu nuntași nenumărați,
Cum se cade la-mpărați,
De-a mers vestea-n depărtări,
Peste nouă țări și mări!
Fost-au față crai vestiți,
Cu coroane-mpodobiți,
Și vestite-mpăratese,
Tot frumoase și alese.
Fost-au încă la serbare
Oaspeți mari de spaimântare
Uriași cu negre semne,
Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne,
Zmei cu ochii sângeroși
Și vitejii feți-frumoși!
Dar din toți nuntașii cine
Răspândea mai vii lumine?
Dulce-a craiului mireasă,
Tânăra împărăteasă,
Care ochii fermeca
De zâmbea sau de juca.
Blândul zâmbet al copilei
Lumina ca faptul zilei,
Ș-al ei joc părea un zbor
Chiar de flutur sprinteior.
Fost-am încă și eu față
La cea nuntă mult măreață,
Și de-atunci tot mă gândesc
C-am visat un vis ceresc!II

Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Precum șirul din poveste,
Că-nainte mult mai este:

Trecu luna, trecu două,
Trecu cinci, trecură nouă,
Doamna născu doi feciori,
Doi de gemeni frățiori,
Cu cosițe poleite
Și cu fețe înflorite,
De păreau strălucitori
Ca doi ochi veselitori!...

Alei, mândre surioare!
Puteați voi a-mi spune oare
Ce-i mai bun în astă viață
Ca iubirea cu dulceață?
Ce-i mai sfânt și mai alin
Ca mama cu prunc la sân?
Ce-i mai drag și mai plăcut
Ca pruncuțul nou-născut?...
Mama doamnă, fericită,
Cu doi prunci împodobită,
Îi ținea duios la sân,
Ca doi fluturi pe un crin,
Și din pletele-i gingașe
Le făcea lor dulce fașe,
Și pe brațe-i, ca să-i culce,
Le făcea un leagăn dulce.
Ea-i privea și zi și noapte,
Le vorbea cu blânde șoaapte,
Și, privindu-i, se uimea!...
Ea-i trezea și-i adormea.
I-adormea tot în cântări
Și-i trezea în sărutări.

Când era pe adormire,
Le cânta cu-nduioșire:
"Nani, nani, copilași,
Dragii mamei feciorași!
Că mama v-a legăna,
Cu vers dulce v-a-ngâna
Ș-a ruga pe Dumnezeu
Să vă primble-n raiul său,
Să vedeți, unicii mei,
Ceruri plini de curcubeii,
Ploi de raze și de stele
Pe câmpii de viorele,
Ș-oi ruga Domnul ceresc
Să ajungeți cum doresc,
Viteji mari și feți-frumoși,
Doi luceferi mângâioși.
Lumea să vă îndrăgească,
Dușmanii să se-ngrozească,
S-aveți parte și renume,
Să vă meargă vestea-n lume!

Când era iar pe trezie,
Le cânta în veselie:
"Sculați, sculați, feții mei,
Floricele dalbe!

C-au venit doi îngerei
În veșminte albe,
Îngerei colindători,
Floricele dalbe,
Noaptea pe la cântători,
Când zorile-s albe,
Și v-aduc pe aripioare
Floricele dalbe,
Rouă sfântă-nvietoare
Și cunune albe!"

Alei! mândre surioare!
Nici că se afla sub soare
Fericire mai deplină,
Viață dulce mai senină!
Dar în lume ades trece
Vânt de moarte, fior rece,
Și pe loc se vestejește
Tot ce-n lume ne zâmbește!
Seninul se schimbă-n nori,
Viața-n noapte fără zori,
Veselia-n aspre chinuri
Și cântările-n suspinuri!
Iată că-ntr-o zi din mai
Mers-a vestea chiar la rai
De-acei mândri frățiori,
A pământului comori,
Și top îngerii în zbor
Au venit, ascunși de-un nor,
Ca să vadă dacă sunt
Frați de-ai lor pe-acest pământ
"Dulce-s, Doamne, la privire!
Ca un vis de fericire!"
Abia zis-au, și pe loc,
Ca un fulger viu de foc,
Crunt deochiul au ajuns
Pe copii și i-au străpuns!
Copilașii plâng, suspin',
Scot gurița de la sân,
Cată-n ochii mamei lor,
Pleacă fruntea, cad și mor!
Vai de codrul care-și pierde
Freamătul și frunza verde!
Vai de inima pustie
Ce-a rămas făr' de soție!
Dar amar, amar de lume,
De copiii fără mume,
Și de mamele cu dor

Care-și pierd copiii lor!III

Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Precum șirul din poveste,
Că-nainte mult mai este:

Pe copiii-mbrățișați,
Într-un leagăn alb culcați,
Trista mamă i-a-ngropat
Lângă ea, lângă palat,
La fereastra din grădină,
Sub o tufă de sulcină.
Iar din leagănul de flori
Răsărit-au până-n zori
Doi brazi gingași de o seamă,
Ca doi gemeni dintr-o mamă,
Ș-au crescut, crescut-au iară
De la zori și până-n seară,
Pân-au dat să se lovească
De fereastra-mpărătească...

"Frățioare, frățioare,
Înlăuntru ce vezi oare?"
"Văd pe mama!...
Auzi, frate,
Gemetele-i necurmate?"
"Măiculița mea iubită,
Cât de-amar e rătăcită!"
"Ochii-i sunt două izvoare
Tot de lacrimi arzătoare!"
"Ah! privește cum ne cată
Prin cea casă întristată!"
"Cum ne cehamă, cum ne plânge!
Mâinile cum și le frânge!"
"Mamă, mamă, draga noastră,
Iată-ne ici la fereastră,
Vin' cu dulce diezmierdat,
Că de mult, amar de noi,
Ne lipsești la amândoi!"
Astfel brazii suspinau
Ș-a lor crengi le clătinau
Pe fereastră-n sala mare...
Mama doamnă viu tresare,
Vine,-aleargă, stă, nu crede,
Vede brazii și nu-i vede,
Șterge iute ochii săi:
"Dragii mei, draguții mei!"

Voi sunteți! inima-mi zice
C-ați venit voi iar aice
Lâng-a mamei dulce sân,
Ce hrănește-amar suspin!
Scumpii mamei frumoșei,
Copilași, iubiții mei!
Frig v-a fost în cel pământ,
Pedepsi-l-ar pomnul sfânt!
Ș-acum nu mai cată nime
De a voastră frăgezime,
Nici vă leagănă-n cântări,
Nici v-adoarme-n sărutări!"
"Taci, măicuță cu durere,
Că-ți aducem mângâiere.
Nu jeli a noastră soartă,
Că de grijă cerul poartă
Și la morți, și la cei vii,
Și la flori, și la copii.
Seara primăverii caldă
Cu dulci lacrimi ne scaldă,
Vântul ne adoarme-ușor
Cu suspin răcoritor,
Și steluta serii, mută,
Cu dulci raze ne sărută."
"Ce vorbiți de primăvară,
Și de stele, și de seară?
Nu vedeți cumplitii nori
Cum sosesc fulgerători?
N-auziți cerul cum tună
Și pământul cum răsună?
Vântul suflă și vă-ndoaie,
Pe voi cade rece ploaie...
Dragii mei, gingașii mei!
Cum să-i apăr eu pe ei?...
Biata mamă n-a sfârșit,
Cerul brazii a trămit
Și sub ochii săi pe loc
I-au aprins în mare foc!
La pământ brazii cădeau,
Cu lung geamăt ei ardeau
Și spre doamna ce-i vedea
Crengile și le-ntindea.
Biata mamă, despletită,
Spăimântată, rătăcită,
Pe fereastră se pleca,
Vrând în foc a s-arunca;
Dar deodată ochii săi
Au zărit două scânteii

Printre flăcări strălucind,
În văzduh voios sărind,
Către stele tot suind,
Ș-amândouă printre ele
Prefăcându-se în stele.
Fata ei, l-acea privire,
Străluci de fericire,
Cum s-aprinde alba lună
Dup-o aprigă furtună;
Și cu grabă-n veselie
Ieșind noaptea pe câmpie,
Ea se duse aiurind,
Cu ochii la cer privind,
Cum se duce neoprit
Dorul cel nemărginit!IV

Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Ca duioasa mea poveste,
Că-nainte mult nu este:

Pe cea vale de mohor,
Lâng-un limpede izvor,
Mama doamnă stă culcată
Și cu dragoste tot cată
Când la cerul înstelat,
Unde doru-i a zburat,
Când pe fata apei line,
Unde-a cerului lumine
Se prevăd, se oglindează
Și în taină scânteiază.
Biata mamă-ncet suspină
Și cu-o floare de sulcină
Ea dezmiardă-ncetișor
Fata micului izvor,
Ș-apoi stă, și tot privește,
Apa când se limpezește,
Care stele mai întâi
Au să iasă-n fata ei?
Umbra nopții de pe vale
Se pătrunde de-a ei jale
Și ascultă în tăcere
Șoapta-i plină de durere.
Căci ea stelele descântă
Și, plângând, astfel ea cântă:
"Câte stele sunt pe cer,
Până-n ziuă toate pier,
Numai două-s stătătoare

Pân' la răsărit de soare,
Și îngână dorul meu...
Coborî-le-ar Dumnezeu!

Stelișoare, blânde stele,
Ochișori inimii mele!
Pe pământ voi v-ați închis
Și în ceruri v-ați deschis
Să priviți la dorul meu...
Coborî-v-ar Dumnezeu!

Bine v-a fi vouă, bine,
În cel rai cu vii lumine,
Dar nici raiul nu e lin
Ca al mamei dulce sân!
Ah! copii, la sânul meu
Coborî-v-ar Dumnezeu!"

O! minune! sus, în cer,
Două stele iată pier!
Și cu zborul de săgeată
Prin văzduh iată-le, iată
Că vin iute și voioase,
Lăsând urme argintoase
Pân' ce cad lângă izvor
Într-un lung, întins ogor,
Și se fac din două stele
Două mărgăritărele...

Cine-n lume, cine poate
Mările să le înoate,
Codrii vechi să mi-i pătrunză
Ca să numere-a lor frunză?
Cine poate-avea aflare
Câte valuri sunt pe mare,
Câte raze sunt în soare,
Cât parfum e într-o floare?
Numai dorul mamei poate
Să pătrundă-n lume toate,
Ca să afle mângâiere
La cumplita sa durere!
Astfel Doamna, ca-ntr-un râu,
Intră-n lanul cel de grâu,
Și tot cată ne-ncetat
Stelele care-au picat.
Spic de spic ea îl culege,
Grâu-n palme îl alege
Și-l sărută, și-l dezmiardă,

Copilașii să nu-și piardă!
Zi de vară până-n seară
Ea din lan nu iese-afară,
Spicuieste, spicuieste,
De odihnă nici gândește!
Iar când lanul s-a sfârșit,
Iată, Doamne! c-a găsit
Într-un spic frumos și mare
Două mici mărgăritare!
Și de-atunci mama duioasă,
În răpirea-i dragăstoasă,
Tot înșiră, visătoare,
Prețioasele-i odoare
Și la sânu-i tot le strânge,
Apoi râde, apoi plânge,
Le deșiră când și când
Și le-nșiră iar, cântând:

"Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Precum lacrimile mele
Se-nșiră curgând la stele!

Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Ca și anii mei de jale
Pe-a durerii tristă cale!

Înșiră-te, mărgărite,
Pe lungi fire aurite,
Pân' ce dorul bietei mume
Va-nceta de-a plânge-n lume!"